

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 8CoP/36/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5319201269
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 09. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Táňa Rapčanová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2020:5319201269.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Táne Rapčanovej a členiek senátu Mgr. Kataríny Beniačovej a Mgr. Zuzany Hartelovej, veci starostlivosti o maloleté deti P., a to: H., nar. XX.XX.XXXX a D., nar. XX.XX.XXXX, obaja bytom u matky, zastúpení Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Čadca, so sídlom Čadca, Matičné námestie č. 1617, IČO: 30 794 536, ako kolíznym opatrovníkom, deti rodičov matky: U. P., nar. XX.XX.XXXX, bytom M., ul. U. č. XXXX/X, zastúpená splnomocneným zástupcom JUDr. Štefanom Strýčkom, advokátom so sídlom M., ul. M. P. č. XXXX., a otca: E. P., nar. XX.XX.XXXX, bytom M., U D. č. XXX, o návrhu matky detí na zvýšenie výživného a návrhu otca detí na zníženie výživného, o odvolaní otca detí proti rozsudku Okresného súdu Čadca č. k. 4P/17/2019-342 zo dňa 13. februára 2020 v spojení s opravným uznesením č. k. 4P/17/2019-351 zo dňa 02. apríla 2020, takto

rozhodol:

rozsudok okresného súdu v spojení s opravným uznesením vo výroku III. potvrdzuje a v ostatných výrokoch mení tak, že návrh matky detí na zvýšenie výživného zamieta.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Čadca rozsudkom č. k. 4P/17/2019-342 zo dňa 13.02.2020 v spojení s opravným uznesením č. k. 4P/17/2019-351 zo dňa 02.04.2020 rozhodol tak, že otec je povinný platiť výživné na maloletého H. P., nar. XX.XX.XXXX vo výške 200,- eur mesačne a na maloletého D. P., nar. XX.XX.XXXX vo výške 180,- eur mesačne k rukám matky vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca vopred, počnúc dňom podania návrhu 09.05.2019 (výrok I.). Zameškané výživné za čas od 09.05.2019 do 13.02.2020 (9 mesiacov) na maloletého H., nar. XX.XX.XXXX vo výške 1.800,- eur, na maloletého D., nar. XX.XX.XXXX vo výške 1.620,- eur, celkom vo výške 3.420,- eur, zaplatí otec spolu s bežným výživným k rukám matky vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca vopred, v pravidelných mesačných splátkach po 20,- eur, pod stratou výhody splátok pri nezaplatení čo i len jednej splátky v stanovenej výške, v stanovenej lehote (výrok II.). Návrh otca na zníženie výživného na maloleté deti H. P., nar. XX.XX.XXXX a D. P., nar. XX.XX.XXXX zamieta (výrok III.). Tým sa mení rozsudok Okresného súdu Čadca č. k. 10P/19/2017-67 zo dňa 21.09.2017 vo výroku III., ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 18.10.2017 a ktorým bola určená vyživovacia povinnosť otca k maloletému H., nar. XX.XX.XXXX vo výške 100,- eur mesačne, k maloletému D., nar. XX.XX.XXXX vo výške 115 eur mesačne. II., IV. právoplatné dňa 18.10.2017 o zverení maloletých detí do výchovy a starostlivosti matky, o práve styku otca s maloletými deťmi, ostávajú týmto rozsudkom nezmenené (výrok IV.). Otec je povinný nahradiť matke trovy konania v rozsahu 100 % vo výške, ktorá bude vyčíslená po právoplatnosti rozsudku VSÚ prvostupňového súdu, v lehote do 3 dní od právoplatnosti uznesenia VSÚ (výrok V.).

Súd konštatoval, že predmetom konania bol návrh matky na zvýšenie výživného na maloleté deti, a to maloletého H. zo sumy 115,- eur mesačne na sumu 200,- eur mesačne a u maloletého D. zo sumy 100,-

eur mesačne na sumu 180,- eur mesačne. Predmetom konania bol aj návrh otca na zníženie výživného na maloleté deti, a to na maloletého H. na sumu 65,- eur mesačne a maloletého D. na sumu 55,- eur mesačne.

Pri rozhodnutí vychádzal z ust. § 62 ods. 1, 2 a § 78 ods. 1, 3 zák. č. 36/2005 Z. z. o rodine, ďalej len „Zákona o rodine“ a v súlade s pokynmi odvolacieho súdu uvedenými v predchádzajúcom zrušujúcom uznesení ohľadom rozsudku okresného súdu v prvom poradí porovnal pomery v čase skoršieho rozhodnutia s pomermi v čase aktuálneho rozhodovania. Z pripojeného spisu sp. zn. 10P/19/2017 a rozsudku č. k. 10P/19/2017-67 zo dňa 21.09.2017, ktorý nadobudol právoplatnosť do výroku o rozvode manželstva dňa 04.10.2017 a do výrokov o zverení maloletých detí do výchovy matke, o výživnom, styku otca s deťmi dňa 18.10.2017 zistil, že maloleté deti boli zverené do výchovy a starostlivosti matke, otec bol zaviazaný platiť výživné na maloletého H. vo výške 100,- eur mesačne a na maloletého D. vo výške 115,- eur mesačne, otcovi bol upravený styk s maloletými deťmi na základe dohody rodičov s prihliadnutím na denný režim a záujmy maloletých detí. Z uvedeného rozsudku je zrejmé, a to hlavne zo zápisnice o pojednávaní, že dňa 21.09.2017 boli prítomní na pojednávaní otec, matka, právny zástupca matky, kolízny opatrovník detí nebol prítomný. Po vyhlásení rozsudku sa matka i otec vzdali práva podať odvolanie. Tým mal súd preukázané, že ku dňu právoplatnosti tohto rozsudku, teda ku dňu 18.10.2017 otec bol spôsobilý platiť výživné na maloleté deti vo výške 100,- eur a 115,- eur mesačne, inak by sa zrejme nebol vzdal práva podať odvolanie proti rozsudku. Z lustrácie Sociálnej poisťovne je zrejmé, že ku dňu rozhodnutia, teda ku dňu 21.9.2017 otec detí pracoval v spoločnosti Duraj, s.r.o., Skalité č. 1432. Matka v tom období pracovala v Kysuckých pekárňach, a.s., Čadca. Z lustrácie v Sociálnej poisťovni z tohto spisu je zrejmé, že príjem matky v tom období bol približne 500,- eur brutto pre účely sociálneho poistenia + úrazová renta 231,10 eur, materské dávky 416,- eur. Z lustrácie v Sociálnej poisťovni u otca ku dňu rozhodnutia vyplýva, že v spoločnosti Duraj, s.r.o., Skalité nepracoval celý čas, pretože z potvrdení o práceneschopnosti na č.l. 48 uvedeného spisu vyplýva, že už uviedol zamestnávateľa S. M., Stará Bystrica. Zo správy kolízneho opatrovníka k uvedenému časovému momentu vyplýva, že v tom čase matka bývala s maloletými deťmi v trojizbovom byte vo vlastníctve svojho otca, ktorý s nimi býval v spoločnej domácnosti. Poberala rodičovský príspevok, rentu pre chorobu z povolania, prídavky na 2 maloleté deti a od otca detí nepoberala žiadne peniaze, o deti nejavil záujem, nenavštevoval ich. V tom čase maloletý H. navštevoval Materskú školu v M., nemal výchovné ani zdravotné problémy, maloletý D. mal zvýšené náklady s vekom (plienky, hygienické potreby, drogéria, oblečenie). Zdravotný stav rodičov bol dobrý. Inú vyživovaciu povinnosť nemali. Z vyjadrenia matky na č.l. 52 uvedeného spisu sp. zn. 10P/19/2017 vyplýva konkretizovanie výdavkov nasledovne: byt 160,- eur, 31,- eur elektrina, smeti 36,- eur ročne, hygienické potreby, lieky, strava. Od septembra mal nastúpiť maloletý H. do 1. ročníka základnej školy, čím ešte došlo k zvýšeniu výdavkov (fotografie 1,70 eur, ponožky, dáždňík 13,94 eur, športové potreby 57,68 eur, obuv 81,29 eur, školské písanky 6,- eur, ošatenie 20,- eur, hygiena, drogéria 40,- eur, škôlka 30,- eur, strava 100,- eur, spolu 371,61 eur. Výdavky maloletého D.: lieky, doplnky 23,82 eur, detská kľokanka 30,- eur, plienky, detská výživa 110,34 eur, plienky, prášok, doplnky 41,92 eur, spolu 205,16 eur. Ošatenie 20,- eur, hygiena, drogéria 40,- eur, strava 100,- eur, spolu 365,16 eur. Zo zápisnice o pojednávaní zo dňa 21.09.2017, z výsluchu otca vyplýva, že ku dňu rozhodovania mal priateľku, ku ktorej sa odsťahoval zo spoločnej domácnosti. Výživné, ktoré mu bolo určené rozsudkom Okresného súdu Čadca č. k. 11P/12/2017-44 zo dňa 26.04.2017, právoplatný 15.05.2017, ktorým maloleté deti boli zverené matke a otec bol zaviazaný výživné na maloletého H. vo výške 115,- eur mesačne, na maloletého D. 100,- eur mesačne, otec ku dňu pojednávania neplatil vôbec, čo sám uviedol do zápisnice, z dôvodu, že nemal z čoho. Taktiež uviedol, že od pondelka má nastúpiť do práce, kde bude zarábať 600,- eur mesačne a bude platiť výživné. Býval u rodičov, ako sám uviedol a nemal žiadne výdavky. Sám navrhol, aby výživné bolo určené tak, ako bolo určené v konaní pod sp. zn. 11P/12/2017, takže si musel byť vedomý, že takéto výživné bude mať z čoho platiť. Z toho dôvodu vo veci sp. zn. 10P/19/2017 zo dňa 21.09.2017 bolo určené rovnaké výživné ako vo veci sp. zn. 11P/12/2017. Aktuálny stav na strane rodičov, na strane maloletých detí ku dňu rozhodnutia vo veci, bol nasledovný: V čase dohody o výške výživného bol zamestnaný u totožného zamestnávateľa Duraj, s.r.o., Skalité, s totožným príjmom, s totožným druhom práce, o ktorých teraz tvrdí, že nie je schopný totožnú výšku platiť (pomocná sila pri zhotovovaní nábytku v stolárskej dielni, udržiavanie čistoty na prevádzke). Súd neuveril tvrdeniu otca detí. Mal za to, že postup otca je účelový po celý čas, dlhodobo vedie nevhodný spôsob života. Účelovo sa správa z dôvodu, že je trestne stíhaný za zanedbávanie povinnej výživy. Otec vlastne neplatil výživné, ku plateniu ktorého sa sám zaviazal a výšku ktorého sám dohodol, resp. nepodal odvolanie proti rozsudku a sám žiadal určiť výšku výživného v takej výške ako v konaní pod sp. zn. 11P/12/2017. Z č.l. 196 spisu je zrejmé, že otec matky maloletých detí H. U. zomrel dňa XX.XX.XXXX, teda je pre matku opäť znížený príjem, keďže jej prispieval na chod domácnosti,

náklady na byt a poberala aj opatrovné. Zo záverov lekára MUDr. H. D. - ošetrojúceho lekára otca detí vyplýva, že nie je schopný vykonávať nočnú prácu, pričom v júni 2020 je potrebné urobiť ďalšie lekárske vyšetrenia. Lieky, ktoré užíva predstavujú náklady okolo 25,- eur. Ochorenie nie je trvalé. Nie je uznaný za invalidného dôchodcu. Je spôsobilý vykonávať prevažne manuálnu pracovnú činnosť, ktorá nevyžaduje trvalú psychickú koncentráciu. Mal by sa vyhýbať práci ako vodič z povolaní, nočnej práci s rotačnými strojmi (napr. okružnej píle) a psychicky náročným povolaniam (prevažne vedúcim funkciám). Z uvedeného mal súd preukázané, že ostatné práce mu zdravotný stav umožňuje vykonávať. K takým prácam patria aj práce, ktoré oznámil Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Čadca na č.l. 206 spisu, kde uviedol zoznam voľných pracovných miest zodpovedajúcich kvalifikácii menovaného - MATHESS, s.r.o. - pomocný robotník 580,- eur mesačne, MDOK, s.r.o. - potrubár 666,- eur, RIAVA CORPORATION, s.r.o. - pilčík mzda 530,- eur mesačne. Z tohto potvrdenia zároveň vyplýva, že nebol vedený v evidencii uchádzačov a ani aktuálne nie je vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie. Posledná evidencia trvala od 13.03.2017 do 08.05.2017. Dňom 09.05.2017 bol vyradený na základe vzniku pracovného pomeru u zamestnávateľa S. M., Stará Bystrica. Otec detí nepoberá a nikdy nepoberal dávku v hmotnej núdzi. Z výpovede S. M., Stará Bystrica (č.l. 209 spisu) vyplýva, že otec detí bol u neho zamestnaný od 09.05.2017 do 30.11.2017 a pracovnú zmluvu ukončil otec dohodou. Rovnako bol u tohto zamestnávateľa zamestnaný na základe dohody o pracovnej činnosti od 01.03.2018 do 31.12.2018. Túto dohodu ukončil predčasne dňa 27.06.2018. Údajne si našiel lepšie zamestnanie, výhodnejšie pracovné miesto. Počas výkonu práce nebol práceneschopný, prácu si vykonával zodpovedne. Čistá mzda otca predstavovala približne 300,- eur. Z potvrdenia zamestnávateľa matky vyplýva, že táto je toho času na rodičovskej dovolenke, v spoločnosti je zamestnaná na dobu neurčitú od 01.07.1996. Priemerný čistý mesačný zárobok za riadny pracovný čas by bol 511,40 eur, s odmenami, príplatkami 705,90 eur. Matke bola pred nástupom na materskú dovolenku priznaná choroba z povolania. Po ukončení rodičovskej dovolenky bude možné posúdiť spôsobilosť na ďalšiu prácu v akciovej spoločnosti. Na pojednávaní matka detí uviedla, že pôvodnú prácu vzhľadom k chorobe z povolania bude môcť vykonávať až po vyjadrení lekára, prípadne bude preradená na inú prácu. Súd však rozhodoval podľa stavu ku dňu rozhodnutia, kedy ešte nepracovala u pôvodného zamestnávateľa. Z potvrdenia Sociálnej poisťovne (č.l. 288 spisu) vyplýva, že otec detí nepoberá dávky v nezamestnanosti, nepoberá nemocenské dávky, nepoberá dôchodok. Z trestného rozkazu č. k. 2T/146/2017-40 zo dňa 27.10.2017, právoplatný dňa 20.12.2017, vyplýva, že bol uznaný za vinného, že úmyselne, riadne neplatil výživné na maloleté deti v čase od 01.05.2017 do 27.10.2017, hoci k vyživovacej povinnosti bol zaviazaný rozsudkom sp. zn. 11P/12/2017 zo dňa 26.04.2017, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 15.05.2017 vo výške 100,- eur a 115,- eur mesačne. Výživné neplatil napriek tomu, že nebol evidovaný na príslušnom úrade práce, hoci tento úrad evidoval voľné pracovné miesta, z ktorých si mohol zamestnanie vybrať, pretože vie, že má vyživovaciu povinnosť. Pracoval v uvedenej dobe ako pomocný stavebný robotník. Z iniciatívy otca detí však pracovný pomer u S. M. bol ukončený. Za to bol odsúdený podmienene k odňatiu slobody na dobu 3 mesiacov. Z rozsudku Okresného súdu Čadca č. k. 1T/70/2018-98 zo dňa 01.03.2019, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 14.08.2019 a z ktorého je zrejmé, že otec detí úmyselne, riadne neplatil na deti výživné v dobe od 11.12.2017 do 01.03.2019 na základe rozsudku Okresného súdu Čadca sp. zn. 10P/19/2017 zo dňa 21.09.2017, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 04.10.2017 a to vo výške 115,- eur a 100,- eur. V dobe, kedy neplatil výživné, nebol evidovaný na úrade práce ako nezamestnaný, bol odtiaľ vyradený dňom 09.05.2017. Nastúpil do zamestnania u S. M., kde sa zamestnal 01.03.2018. Pri výsluchu odmietol vypovedať a uviesť prečo si sám nehľadal prácu, ktorá by mu umožnila platiť výživné, preto bol odsúdený nepodmienečne na 1 rok za prečin zanedbania povinnej výživy. Uviedol, že zameškané výživné doplatí, čím by zanikla trestnosť rozsudku, avšak nedoplatil, aj keď mu ostala povinnosť zaplatiť sumu 65,- eur preto Krajský súd v Žiline uznesením č. k. 2To/20/2019-129 zo dňa 14.08.2019 odvolanie otca detí zamietol. Otec detí nastúpil do výkonu trestu odňatia slobody 18.11.2019. Bol zaradený vo výkone trestu odňatia slobody do pracovnej činnosti. Vo výkone trestu by mal byť od 18.11.2019 do 18.11.2020. Maloletý H. je žiakom 3. ročníka základnej školy. Pri poslednom určení výživného navštevoval materskú školu. Jeho výdavky predstavuje strava 200,- eur, obuv, oblečenie, hygiena 50,- eur, okuliare 6,- eur, sporenie 20,- eur, obedy v škole 23,21 eur, ZRPŠ 1,70 eur, krúžok 10,- eur (futbalový krúžok FK Čadca), školské potreby 12,50 eur, bývanie, elektrina, poplatky - alikvotná časť 71,66 eur, spolu mesačné výdavky na H.: 395,07 eur. Maloletý D. od 03.02.2020 nastupuje do Materskej školy M.. Náklady predstavuje škôlka 56,- eur, mlieko 15,- eur, strava 100,- eur, obuv, oblečenie, hygiena 40,- eur, bývanie, elektrina, poplatky - alikvotná časť 71,66 eur. Spolu mesačné výdavky na D. 282,66 eur. Od 17.02.2020 matka detí nastúpi do práce po rodičovskej dovolenke, ale len v prípade, ak prejde úspešne cez lekársku prehliadku. Nakoľko výdavky na maloletého H. sú vo výške 395,07 eur mesačne, otec by mal platiť 2/3-iny - 263,38 eur, matka žiadala sumu 200,- eur mesačne. Výdavky na

maloletého D. sú 282,66 eur mesačne, 2/3-iny by mal platiť otec - 188,44 eur, matka žiadala sumu 180,- eur. Skutočnosť, že otec sa nachádza vo výkone trestu odňatia slobody pre zanedbávanie povinnej vyživovacej povinnosti, pravidelne vedie takýto spôsob života, strieda zamestnania, aby sa účelovo vyhol plateniu vyživovacej povinnosti súd v nadväznosti na § 62 ods. 5 Zákona o rodine nemohol brať tieto okolnosti na strane otca ako závažnú zmenu pomerov na jeho strane. Súd mal za to, že takýmto spôsobom života berie na seba riziká, povinnosti, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť v nadväznosti na § 75 ods. 1 Zákona o rodine. Taktiež v nadväznosti na § 75 ods. 1 Zákona o rodine je zrejmé a preukázané v konaní, a to aj z trestných rozsudkov o zanedbávaní povinnej vyživovacej povinnosti, že v tejto dobe, ani predtým, nebol evidovaný na úrade práce. Sám sa vzdal zamestnania u pána M., u ktorého bol zamestnaný a nezamestnal sa u iného zamestnávateľa napriek ponuke voľných pracovných miest na úrade práce, kde mohol dosiahnuť príjem 600,- eur mesačne. O túto sumu minimálne sa otec maloletých detí pripravil svojím spôsobom života. Súd z tejto sumy vychádzal ako z príjmu, ktorý by otec mohol dosahovať, z ktorého mohol platiť vyživovaciu povinnosť a pri dosahovaní ktorého by nemusel nastúpiť do výkonu trestu odňatia slobody. Nevychádzal teda z príjmu, ktorý dosahuje teraz vo výkone trestu odňatia slobody vlastným zavinením. Tento príjem nepovažoval ani za zmenu pomerov. Vychádzal z príjmu 600,- eur, ktorý mohol dosahovať v nadväznosti na § 75 ods. 1 Zákona o rodine. Nijakými dôkazmi taktiež nepreukázal, že si vzal pôžičku 5.000,- eur, a že si ju vzal na platenie výživného. Taktiež aj podľa potvrdenia úradu práce (č.l. 21 spisu) by mohol pracovať aj ako pomocný stavebný robotník u Doprava a služby K + T, s.r.o. za 520,- eur, SAMIT, s.r.o. ako stavebný robotník za mzdu 700,- eur, GNOTEC Čadca, s. r. o. ako skladník za mzdu 3,90 eur za hodinu.

V nadväznosti na § 78 ods. 1, 3 Zákona o rodine teda súd dospel k záveru, že od posledného určenia výživného došlo k zmene pomerov na strane matky, aj na strane maloletých detí. Z toho dôvodu zvýšil výživné zo sumy 100,- eur na sumu 115,- eur (správne na sumu 200,- eur - poznámka odvolacieho súdu), a výživné zo sumy 180,- eur (správne 115,- - poznámka odvolacieho súdu) na sumu 200,- eur. Bral do úvahy vyživovaciu povinnosť matky v rozsahu 1/3-iny, keďže sa osobne stará o deti, a vyživovaciu povinnosť otca v rozsahu 2/3-ín, keďže sa o deti nestaral, nezaujímal a mal dostatok časového priestoru na zabezpečenie svojej vyživovacej povinnosti. Celkové náklady na maloletého H. podľa vyjadrenia a preukázania matky na č.l. 218 sú tak vo výške 390,40 eur mesačne, vyživovacia povinnosť otca v rozsahu 2/3-ín by mala byť vo výške 260,27 eur, súd ho zaviazal platiť výživné vo výške 200,- eur, pričom matkina vyživovacia povinnosť by mala byť v rozsahu 1/3-iny. Výdavky na maloletého D. sú vo výške 311,99 eur, vyživovacia povinnosť otca v rozsahu 2/3-iny by mala byť 207,99 eur, súd ho zaviazal platiť výživné 180,- eur mesačne. Matka má vyššiu vyživovaciu povinnosť ako 1/3-inu z uvedenej sumy. Z dôvodov už uvedených zmenu pomerov na strane otca nezistil, a preto jeho návrh na zníženie výživného zamietol.

Súd určil výživné na maloletého H. vo výške 200,- eur, na maloletého D. vo výške 180,- eur mesačne, počnúc dňom podania návrhu 09.05.2019. Zameškané výživné za čas od 09.05.2019 do 13.02.2020, za 9 mesiacov, na maloletého H. vo výške 1.800,- eur, na maloletého D. vo výške 1.620,- eur, celkom vo výške 3.420,- eur zaviazal otca platiť spolu s bežným výživným v pravidelných mesačných splátkach 20,- eur, vždy do 15. dňa toho-ktorého mesiaca vopred pod stratou výhody splátok pri nezaplatení čo i len jednej splátky v stanovenej výške, v stanovenej lehote. Mal za to, že za uvedené časové obdobie nezaplatil na výživnom otec žiadnu sumu, čo vyplýva aj z odôvodnenia rozsudkov v trestnom konaní. Podľa § 55 zák. č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku, ďalej len „C. m. p.“ súd priznal matke právo na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, vo výške, ktorá bude vyčíslená po právoplatnosti rozsudku vyššieho súdneho úradníka prvostupňového súdu. Dospel k záveru, že z celkového vykonaného dokazovania je zrejmé, aký účelový postup dlhoročným spôsobom života otec detí nastoľuje, aby sa vyhýbal plneniu vyživovacej povinnosti. Za tým účelom bola matka detí nútená dať sa právne zastúpiť, aby zabezpečila nevyhnutnú výživu maloletých detí. Súd sa domnieval, že je tu dôvod na priznanie vyživovacej povinnosti matke detí. Podľa § 55 C. m. p. považoval s ohľadom na okolnosti prípadu za spravodlivé, priznať matke náhradu trov konania. Matka je povinná plniť nielen svoju časť výživného, ale ak chce užiť deti, musí dlhodobo plniť vyživovaciu povinnosť aj namiesto otca. Preto sa oprávnené domáhala v mene maloletých detí plnenia vyživovacej povinnosti otca. Keby bol otec dobrovoľne plnil svoju vyživovaciu povinnosť, nemusela by sa jej matka domáhať súdnou cestou, otec by nemusel hradiť matke trovy konania.

2. Proti rozsudku okresného súdu podal odvolanie otec detí. V odvolaní uviedol, že sa odvoláva vzhľadom na to, že je vo výkone trestu odňatia slobody a nesúhlasí so zvýšením výživného, pretože nemá na to finančné prostriedky. Je to pre neho likvidačná suma. Chcel by požiadať o zníženie výživného na maloletého H. sumou 120,- eur mesačne a maloletého D. na sumu 80,- eur mesačne.

3. Matka detí prostredníctvom splnomocneného zástupcu v písomnom vyjadrení navrhla rozsudok okresného súdu potvrdiť. Uviedla, že otec detí si neplnil vyživovaciu povinnosť ani v čase, keď bol na slobode. Jeho argumentovanie v odvolaní, že nemôže plniť výživné a dokonca žiada znížiť výživné z dôvodu, že je vo výkone trestu je výsmechom jeho maloletým deťom. V krátkej dobe môže požiadať súd o podmienené prepustenie na slobodu, môže sa riadne zamestnať a plniť si vyživovaciu povinnosť voči svojim maloletým deťom. Na čas, kým sa dostane na slobodu môže požiadať o finančnú pomoc svoju rodinu.

4. Otec detí v replike (reakcii na vyjadrenie matky detí) uviedol, že matku detí prosil, aby urobil kompromis a súhlasila s výživným pre maloleté deti v celkovej výške 150,- eur mesačne, a to pre maloletého H. vo výške 70,- eur mesačne a pre maloletého D. vo výške 80,- eur mesačne. Matka detí s jeho návrhom nesúhlasila. Výška výživného, ktorú navrhuje je pre neho likvidačná. Tiež jej povedal, že nie je schopný a nie je ani v jeho možnostiach platiť výživné, ktoré bolo určené už predchádzajúcim súdnym rozhodnutím, a že vo výkone trestu odňatia slobody výživné, ktoré bude platiť bude v celkovej výške 42,- eur mesačne. Jeho prosbu a návrh úplne ignorovala, čím koná v priamom rozpore so záujmom maloletých detí, lebo keď bol vo výkone trestu odňatia slobody platil výživné v celkovej výške 42,- eur mesačne, pričom keby nebol vo výkone trestu odňatia slobody mohol platiť vyššie výživné z príjmov pracovného pomeru, vo výške ktorú uvádza vyššie. Ďalej uviedol, že je veľmi rád, že získal prácu a dôveru jeho zamestnávateľa a pracuje aj v čase koronakrízy, keď je mnoho ľudí bez práce, avšak platiť výživné pre dve maloleté deti v celkovej sume vyššej ako 120,- eur mesačne je pre neho likvidačné a opätovne mu reálne hrozí výkon trestu odňatia slobody, kde následne bude platiť výživné iba vo výške 42,- eur mesačne. Pripojil potvrdenie o zárobku od LEKO-Kováč SK, s.r.o. od júla do novembra 2019 a potvrdenie o príjmoch z výkonu trestu odňatia slobody.

5. Matka detí prostredníctvom splnomocneného zástupcu v duplike (reakcii na repliku otca detí) uviedla, že tvrdenia otca detí sú účelové a ničím nepodložené. Tvrdenia o akejsi nedohode s ňou sú absolútnym klamstvom, nakoľko otec s matkou detí absolútne nekomunikuje, ani so svojimi maloletými deťmi, absolútne sa o ne nestará a neprejavuje žiaden záujem ani ich nenavštevuje. Ak by sme mali otcovi uveriť a rovnako aj súd, tak nič nebránilo otcovi, aby platil výživné aspoň v ňom navrhovanej výške, avšak skutočnosť je taká, že za obdobie od apríla 2017 do decembra 2019 neuhradil 25 mesiacov na výživnom ani jedno euro. Nič nebráni otcovi detí, aby si našiel lepšie platenú prácu, prípadne aj druhé zamestnanie. Potvrdenie o príjme, ktoré predložil so svojim vyjadrením je za júl 2019 až 12/2019, teda neaktuálne potvrdenie o príjme. Výživné, ktoré má otec platiť na maloleté deti vôbec nie je pre neho likvidačné, ma novú známosť, výdajmi na seba nešetří, avšak na deťoch šetriť chce. Ona má chorobu z povolenia, a aby uživila deti a seba, musí sebe a deťom odriekať to, čo pre ostatné deti je prirodzené.

6. Otec detí v podaní zo dňa 29.06.2020 uviedol, že tvrdenie matky, že neplatil výživné od apríla 2017 do decembra 2019 je nepravdivé. Ako dôkaz pripojil zložienky o platení výživného. Na základe uvedeného trval na svojich pôvodných vyjadreniach.

7. Krajský súd ako súd odvolací (§ 2 ods. 1 C. m. p., § 34 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku, ďalej len „C. s. p.“) po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 C. s. p.) oprávneným subjektom - účastníkom, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 C. s. p.), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 C. s. p.), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 C. s. p.) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. h/ C. s. p. spojení s § 62 ods. 1 C. m. p.), preskúmal napadnuté rozhodnutie bez viazanosti rozsahom (§ 65 C. m. p.) a dôvodmi odvolania (§ 66 C. m. p.), s prihliadnutím na vady konania, iba ak mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 67 C. m. p.) a po doplnení dokazovania na nariadenom odvolacom pojednávaní rozsudok okresného súdu vo výroku o zamietnutí návrhu otca detí na zníženie výživného ako vecne správny potvrdil (§ 387 ods. 1 C. s. p.) a v ostatných výrokoch zmenil a návrh matky detí na zvýšenie výživného zamietol (§ 388 C. s. p.).

8. Okresný súd napadnutým rozsudkom v spojení s opravným uznesením zaviazal otca detí prispievať zvýšeným výživným a to na maloletého H. vo výške 200,- eur mesačne a na maloletého D. vo výške 180,- eur mesačne počnúc dňom podania návrhu 09.05.2019 konštatujúc zmenu pomerov na strane matky detí ako i maloletých detí a návrh otca na zníženie výživného na maloleté deti zamietol odôvodňujúc, že nedošlo k zmene pomerov na jeho strane.

9. Rozsudok okresného súdu napadol odvolaním otec detí, ktorý namietal výšku zvýšeného výživného a navrhol znížiť výživné na maloletého H. na sumu 120,- eur mesačne a maloletého D. na sumu 80,- eur mesačne z dôvodu, že sa nachádza vo výkone trestu odňatia slobody. Na pojednávaní pred odvolacím súdom a to po tom ako bol prepustený z výkonu trestu odňatia slobody zotrval na podanom odvolaní a žiadal výživné znížiť a to na maloletého H. na sumu 100,- eur mesačne a maloletého D. na sumu 80,- eur mesačne.

10. Mimosporové konanie ovláda princíp materiálnej pravdy vyžadujúci od súdu (aj odvolacieho s poukazom na § 68 C. m. p.) úplné zistenie skutočného stavu (§ 32, § 36 C. m. p.). Okrem toho súd a teda aj odvolací súd vždy rozhoduje podľa stavu ku dňu vyhlásenia rozhodnutia (§ 378 ods. 1, § 217 ods. 1 C. s. p.). Odvolací súd preto na nariadenom pojednávaní doplnil dokazovanie ohľadom pomerov účastníkov konania. V tejto súvislosti preto oznámil obsah listín podľa § 2 ods. 1 C. m. p. a § 204 C. s. p. a vykonal výsluch rodičov dieťaťa ako účastníkov konania podľa § 2 ods. 1 C. m. p. a § 195 C. s. p.

11. Odvolací súd sa rovnako ako aj okresný súd oboznámil z obsahom spisu Okresného súdu Čadca sp. zn. 10P/19/2017 a v tejto súvislosti aj rozsudkom č. k. 10P/19/2017-67 z 21.09.2017 (právoplatný dňa 18.10.2017), ktorým bolo v rámci konania o rozvod manželstva rodičov detí naposledy rozhodované o výživnom a ktorým bol otec zaviazaný prispievať na maloletého H. sumou 100,- eur mesačne a na maloletého D. sumou 115,- eur mesačne počnúc právoplatnosťou rozsudku o rozvode, t.j. dňa 04.10.2017. Nakoľko sa účastníci konania po vyhlásení rozsudku voči súdu vzdali odvolania proti rozsudku, vyhotovil súd skrátený rozsudok, v zákonom určenom rozsahu za splnenia podmienok podľa § 221 C. s. p. Z toho dôvodu z odôvodnenia rozhodnutia neboli zrejmé pomery účastníkov konania v čase posledného rozhodovania o výživnom. Z obsahu spisu však bolo možné zistiť, že maloletý H. v čase rozhodnutia okresného súdu navštevoval 1. ročník základnej školy, mal 6 rokov a maloletý D. mal 8 mesiacov. Zo správy od kolízneho opatrovníka detí zo dňa 22.06.2017 vyplynulo, že matka detí bývala s deťmi v trojizbovom byte, ktorý bol vo vlastníctve jej otca. Poberala rodičovský príspevok a rentu (vyplácanú pre chorobu z povolania) a prídavky na deti. Podľa správy sa úradu nepodarilo s otcom detí skontaktovať, naposledy býval na ubytovni v M. H. M. a bol nezamestnaný, pracoval iba na dohodu o vykonaní práce. Zo správy od ÚPSVaR v Čadci vyplývalo, že otec detí je nezamestnaný, nie je evidovaný ako uchádzač o zamestnanie, nemá žiaden príjem. Na pojednávaní dňa 21.09.2017 otec detí uviedol: „Od pondelka mám nastúpiť do práce, budem zarábať okolo 600,- eur mesačne, výživné budem platiť. Toho času bývam u rodičov. Nemám žiadne výdavky. Navrhujem, aby výživné bolo určené tak, ako bolo určené pôvodným rozsudkom“. Odvolací súd zistil, že otec detí v čase konania o rozvod manželstva naposledy pracoval u S. M., Stará Bystrica č. 506, IČO: 34 361 286 a to na základe pracovnej zmluvy dojednanej od 09.05.2017 do 30.11.2017. Pracovný pomer bol ukončený dohodou (§ 60 Zákonníka práce) k 28.06.2017. Podľa doplnenia v odvolacom konaní dopytom na uvedeného zamestnávateľa bolo zistené, že ak by v zamestnaní pokračoval, jeho predpokladaný čistý mesačný príjem by dosahoval 370,- eur. Pracovný pomer bol ukončený predčasne po vzájomnej dohode - zamestnanec si údajne našiel výhodnejšie pracovné miesto, zo mzdy mu neboli vykonávané žiadne zrážky, počas trvania pracovného pomeru nebol práceneschopný a svoju prácu si vykonával zodpovedne, svedomito. Pred týmto pracovným pomerom bol otec detí evidovaný ako nezamestnaný a to od 13.03.2017 do 09.05.2017. Od 06.07.2016 do 07.03.2017 pracoval u Duraj, s.r.o., so sídlom Skalité č. 1432, IČO: 45 449 902 na základe dohody o pracovnej činnosti ako pomocná sila - pomoc pri zhotovovaní nábytku v stolárskej dielni, udržiavanie čistoty na prevádzke. Otec detí na pojednávaní pred odvolacím súdom k nástupu do práce a zarábaniu okolo 600,- eur mesačne uviedol, že vtedy mal pracovať u pána C., ale tento mal málo práce. Okrem toho bolo zistené, že v priebehu konania o rozvod manželstva bolo rozsudkom Okresného súdu Čadca č. k. 11P 12/2017-44 zo dňa 26.04.2017 okrem iného rozhodnuté aj o povinnosti otca detí prispievať na výživu maloletého H. sumou 115,- eur mesačne a maloletého D. sumou 100,- eur mesačne od 21.02.2017. Rozsudok okresného súdu v tejto časti nadobudol právoplatnosť dňa 15.05.2017. Vzhľadom na uvedené podľa rozsudku, ktorým bolo o výživnom naposledy rozhodované (č. k. 10P/19/2017-67 zo dňa 21.09.2017, právoplatný dňa 18.10.2017) tak bolo výživné určené rozdielne a to na maloletého H. v nižšej sume - 100,- eur mesačne a na maloletého D. vo vyššej sume - 115,- eur mesačne.

Oboznámením sa s obsahom tohto preskúmaného spisu (sp. zn. 4P/17/20) ako i po doplnení dokazovania v odvolacom konaní mal odvolací súd zistené, že ku dňu podania návrhu matky detí na zvýšenie výživného, t.j. 09.05.2019 uplynula len doba 1 roka a 7 mesiacov, maloletý H. mal 8 rokov, navštevoval 2. ročník základnej školy, v súčasnej dobe má 9 rokov a od 01.09.2020 navštevuje 4. ročník základnej školy, maloletý D. mal 2 roky, v súčasnej dobe má 3 roky a od 03.02.2020 navštevuje

predškolské zariadenie. Matka detí poberala rodičovský príspevok, opatrovateľský príspevok, ktorý jej bol v priebehu konania odňatý (z dôvodu smrti otca matky detí), rentu z dôvodu choroby z povolania a v súčasnej dobe je od 13.01.2020 zamestnaná u doterajšieho zamestnávateľa. Jej čistý príjem predstavoval za 1/2020 - 493,- eur, 2/2020 - 361,93 eur, 3/2020 - 323,43 eur, 4/2020 - 526,13 eur, 5/2020 - 135,45 eur, od 22.02.2020 do 15.03.2020 poberala nemocenské dávky a od 11.05.2020 do 31.08.2020 ošetrovné. Na základe dohody so zamestnávateľom došlo od 02.09.2020 k dohode o kratšom pracovnom čase z 37,5 hod. na 27,5 hod. z dôvodov starostlivosti o maloleté deti. Podľa vyjadrenia matky detí je podielovou spoluvlastníčkou bytu, ktorý užíva. Otec detí v priebehu tohto konania pracoval u spoločnosti Duraj, s.r.o., Skalité č. 1432, IČO: 45 449 902 a to od 08.10.2018 do 09.07.2019. Podľa odpovede na lustráciu v Sociálnej poisťovni za čas od januára 2019 do júna 2019 predstavoval jeho vymeriavací základ (nepredstavuje čistý mesačný príjem - poznámka odvolacieho súdu) sumu 520,- eur mesačne. Od 25.07.2019 je zamestnaný u spoločnosti LEKO-Kováč Sk, s.r.o., so sídlom Stará Bystrica č. 589, IČO: 50 626 060. Jeho vymeriavací základ predstavoval: 7/2019 - 127,10 eur, 8/2019 - 579,01 eur, 09/2019 - 522,81 eur, 10/2019 - 581,86 eur, 11/2019 - 294,45 eur, 4/2020 - 204,22 eur, 5/2020 - 633,39 eur, 6/2020 - 582,81 eur, 7/2020 - 644,63 eur, 8/2020 - 582,81 eur. Počas trvania tohto pracovného pomeru bol vo výkone trestu odňatia slobody od 18.11.2019 do 21.04.2020 (podľa registra trestov Generálnej prokuratúry SR z 19.08.2020 mu bol doterajší trest premenený na domáce väzenie na 207 dní, čas zdržiava sa v obydli 00.00 hod do 24.00 hod, miesto výkonu s výnimkou nevyhnutne potrebného času na výkon pracovnej činnosti alebo základných sociálnych potrieb - M. XXX okres Čadca a k nemu prináležiacich priestorov a viesť riadny život, kontrola technickými prostriedkami). Otec detí žije v spoločnej domácnosti s rodičmi, ktorým podľa jeho udania prispieva sumou 150,- eur mesačne na bývanie a stravovanie. Iný príjem nemá. Spláca pôžičky. Nie je vlastníkom hnutelných ani nehnuteľných vecí.

12. Vo všeobecnosti platí, že len čo sa o veci právoplatne rozhodlo, nemôže sa prejednávať znova (§ 219 ods. 4 C. s. p.). Táto základná zásada je prelomená ust. § 121 C. m. p., v zmysle ktorého rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery. Rovnako v zmysle § 78 ods. 1 veta prvá Zákona o rodine, podľa ktorého zmenu pomerov v zmysle tohto ustanovenia je možné definovať ako taký stav, ktorý je odlišný od stavu, ktorý bol rozhodujúci pri pôvodnom (predchádzajúcom) rozhodovaní. Zásadne sa musí jednať o zmenu závažnejšieho charakteru, t.j. o tzv. podstatnú zmenu. Teda hmotnoprávnou podmienkou toho, aby súd mohol o veci opakovane rozhodnúť, je zmena pomerov či už na strane povinného rodiča alebo oprávneného dieťaťa. Zmena pomerov však môže byť dôvodom na zmenu rozhodnutia o vyživovacej povinnosti len vtedy, keď sa podstatným spôsobom prejaví v pomeroch účastníkov v porovnaní s ich pomermi v čase predchádzajúceho rozhodnutia o výživnom. Nestačí len úvaha o tom, že doterajšie výživné je neprímerané. Pokiaľ nebola preukázaná zmena pomerov a rozhodlo by sa o zmene výšky vyživovacej povinnosti, šlo by vlastne o neprípustné preskúmanie a reparáciu právoplatného súdneho rozhodnutia.

13. Porovnaním okolností v čase posledného rozhodnutia o výživnom s okolnosťami zistenými v súčasnej dobe, a to zistenými okresným súdom ako i doplnenými v odvolacom konaní, dospel odvolací súd na rozdiel od okresného súdu k záveru, že v danej veci nedošlo k podstatnej zmene pomerov na strane maloletých detí. Maloletý H. postúpil len do vyššieho ročníka základnej školy toho istého stupňa. Okresný súd v odôvodnení rozhodnutia nesprávne konštatoval, že pri poslednom určení výživného navštevoval materskú školu. Zrejme preto mal za to, že došlo k zmene pomerov na jeho strane. Maloletý D. až od 03.02.2020 začal navštevovať predškolské zariadenie a jeho potreby predstavujú okrem bežných potrieb rovnakú výšku len rozdielny obsah ako v čase predchádzajúceho rozhodnutia (stravné v školskej jedálni - 36,- eur mesačne, pobyt v predškolskom zariadení - 20,- eur mesačne). Ani po doplnenom zistení nemožno konštatovať zmenu pomerov na strane otca detí. V čase posledného rozhodnutia o výživnom bol nezamestnaný vlastnou vinou a mohol teda dosahovať uvádzaný pracovný príjem pokiaľ by v poslednom zamestnaní pokračoval (u S. M., Stará Bystrica č. 506, IČO: 34 361 286). V porovnaní so súčasným príjmom dosahuje síce vyššiu sumu ale nie vo výraznej výške. Táto skutočnosť však nie je dôvodom na zníženie výživného. Je totiž v jeho schopnostiach platiť doteraz určené výživné v sume 215,- eur mesačne na obe maloleté deti bez ohrozenia jeho životných potrieb. Na otcom detí tvrdené výdavky súvisiace s uzavretými zmluvami o pôžičkách nebolo prihladené pretože výživné má prednosť pred inými výdavkami, ktoré nie sú nevyhnutné (§ 62 ods. 5 Zákona o rodine). V čase rozhodnutia okresného súdu t.j. 13.02.2020 ako aj podaného odvolania bol otec

detí vo výkone trestu odňatia slobody pre zanedbanie povinnej výživy. Vzhľadom na uvedené, zhodne s okresným súdom, bolo treba konštatovať, že si tento stav zapríčinil sám svojím konaním. Nebolo možné preto vychádzať z jeho príjmu dosahovaného počas tejto doby (od 18.11.2019 do 21.04.2020) v zariadení na výkon trestu odňatia slobody. Okresný súd však nepostupoval správne, keď vzhľadom na uvedené vychádzal z predpokladaného príjmu otca detí 600,- eur mesačne a to podľa ponuky voľných pracovných miest na úrade práce. Otec detí bol totiž zamestnaný. Pracoval od 25.07.2019 zamestnaný u spoločnosti LEKO-Kováč Sk, s.r.o., so sídlom Stará Bystrica č. 589, IČO: 50 626 060 a predtým a to od 08.10.2018 do 09.07.2018 v spoločnosti Duraj, s.r.o., so sídlom Skalité č. 1432, IČO: 45 449 902 (u tejto spoločnosti dosahoval nižší príjem ako u súčasného zamestnávateľa). Odvolací súd tak vychádzal z príjmu dosahovaného u zamestnávateľa, u ktorého pracoval pred nástupom do výkonu trestu odňatia slobody a u ktorého nastúpil aj po prepustení a pracuje aj v súčasnej dobe. Nebolo tvrdené ani zistené, že by otcovi detí bola ponúknutá iná práca s vyšším zárobkom, ktorú by bezdôvodne odmietol a preto nemohlo byť prihliadané na iné predpokladané príjmy.

14. Zhrnúc vyššie uvedené nebol podľa odvolacieho súdu v súčasnej dobe dôvod na zvýšenie výživného na základe návrhu matky detí a taktiež nebol opodstatnený ani návrh otca detí na zníženie výživného na maloleté deti. Z týchto dôvodov rozsudok okresného súdu v spojení s opravným uznesením vo výroku II. ako vecne správny potvrdil a v ostatných výrokoch zmenil tak, že návrh matky detí na zvýšenie výživného zamietol nakoľko okresný súd vec nesprávne právne posúdil.

15. Vzhľadom na zmenu rozsudku súdu prvej inštancie odvolací súd, okrem odvolacích trov, rozhodol aj o trovách prvoinštančného konania, a to podľa § 52, § 58 C. m. p. v spojení s § 396 ods. 2 C. s. p. tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania (prvoinštančného a odvolacieho).

16. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 (za) : 0 (proti).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 1, 2 C. s. p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1 a 2 C. s. p.).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 C. m. p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C. s. p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1 a 2 C. s. p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C. s. p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 C. s. p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C. s. p.).